І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 87. JERSEY CITY and NEW YORK, СЕРЕДА, 9-го ТРАВНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 9, 1962 No. 87. VOL. LXIX.

АРМІЯ ПРОПОНУЄ СКОРОТИТИ ЧАС ВИШКОЛУ РЕЗЕРВІСТІВ

РЕЗЕРВІСТИ МАЛИ Б ВИШКОЛЮВАТИСЯ НЕ 6, ТІЛЬКИ 4 МІСЯЦІ

Вашингтон. — Секретар армії плянує змінити теперішню систему вишколу резервістів тим способом, що цей вишкіл відбувався б не 6 місяців, як це тепер діється, тільки 4 місяці або 19 тижнів. Проєкт в цій справі мають внести до Конґресу в найближчому часі. Представники армії думають, що запропонований проєкт злагіднить гостру критику в Конґресі і в стейтах того пляну, який хоче зменшити число армійських резерв і дивізій Крайової Ґвардії. Але департамент оборони виступає проти того, щоб ті вояки, які відбули повний вишкіл, що тривав два або й три роки, були звільнені від покликання до активної служби під час частинної мобілізації. Такий проєкт виник в Конґресі у зв'язку з минулорічною мобілізацією внаслідок берлінської кризи, коли покликали були до активної служби тих резервістів, які відбули двочи трирічну військову повинність, діставши повний вишкіл, а залишили непокликаними тих резервістів, які мали за собою тільки 6-місячний вишкіл. Представники армії дають вияснення, що вони мусіли покликати юнаків-резервістів із дворічним вишколом, бо потребували фахівців. Тепер існує такий стан: Юнак, замість голоситися до армії до дворічної служби, може записатися до Крайової Ґвардії або до резервової армійської частини, де відбуде 6-місячний вишкіл, після чого його вишколюють впродовж кількох років на вакаціях і при кінці тижнів. Тепер армія плянує зменшити вишкіл до 19-ох тижнів або навіть до 4-ох місяців. Теперішню систему вишколу резерв впровадили в 1956-му році, і від того часу 500.000 молодців вибрали собі відбувати військовий вишкіл в резервових частинах, а не в армії впродовж двох років. Пентаґон гадає, що зменшення часу вишколу резерв ще більше заохотить молодих людей до того, що вони голоситимуться до вишколу в Крайовій Ґвардії, або в резервових командах армії. Але департамент оборони є проти того, щоб звільняти від обов'язків резервістів тих вояків, які відбули дво- або трирічний вишкіл в армійських з'єднаннях. Асистент секретаря оборони К. П. Рунґе заявив, що армія не може цього зробити, бо тоді не можна б було втримати резерви в потрібній силі, і резерви не мали б найкраще вишколених вояків. Коли б звільнялося від обов'язків служби в резерві тих вояків, що відбули двочи трирічний вишкіл, тоді, — заявив Рунґе, не можна б було скорочувати вишкіл резервістів до чотирьох місяців, і він мусів би тривати шість місяців.

Уряд мав 6 таборів на інтернування комуністів

Вашингтон. — Департамент справедливости повідомляє, що 5 років тому уряд мав приготованих 6 таборів, в яких мали бути інтерновані американські комуністи. Це повідомлення сталося у зв'язку із скаргою двох комуністичних провідників Венджеміна Дейвіса і Ґуса Голла на те, що уряд „має концентраційні табори для ув'язнення соток тих громадян, яких переслідується на основі закону про внутрішню безпеку з 1950 року". Голл і Дейвіс були засуджені за те, що не зареєструвалися як урядовці проводу Комуністичної партії. Федеральне Бюро Інвестиґацій оцінює, що в ЗДА є від 8.000 до 10.000 членів Комуністичної партії. Згадані табори для комуністів були: в Авон Парку, Флорида; Алленвуді, Па.; Ел Рено, Оклагома; Тюл Лейк, Каліфорнія і у Вікенберґу та Флоренсі в Арізоні. Ці табори є тепер зайняті на інші цілі: школу, в'язницю, приміщення для сезонових робітників і т. п.

Рутер домагається, щоб робітничі платні зростали в швидшому темпі, як продукція

Атлантик Сіті, Н. Дж. — Голова Об'єднаних Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер заявив, що, на його думку, заробітні платні робітників повинні зростати у швидшому темпі від росту продукції. Рутер твердить, що в останніх роках темп заробітних платень відставав від росту продукції, і тому треба б, щоб винагорода робітників зростала тепер у швидшому темпі. Це становище Рутера є незгідне з поглядом президента Кеннеді, який домагається, щоб заробітні платні робітників були збільшувані тільки тоді, коли на це дозволяє збільшення продукції, бо тільки тоді зріст заробітків не матиме інфляційних наслідків. Крайова продукція зростає пересічно на 3 відсотки річно і заробітні платні не повинні збільшуватися у швидшому темпі. Рутер твердить, що збільшення прибутків робітників спричинить ріст продукції без збільшування цін на товари.

Д-р Вол. Ґалан — „почесний рекрутувальник" американської армії

Філядельфія. — Рекрутаційна Служба Армії З'єдинених Держав інформує про надання титулу „почесного рекрутувальника" д-рові Володимирові Ґаланові, президентові ЗУАДКомітету та голові Контрольної Комісії УНСоюзу, за його заслуги в допомозі вербування новобранців до служби в американських збройних силах. За ці заслуги д-рові Ґаланові вручено грамоту, що є найвищим військовим відзначенням для цивільної особи. Грамоту вручив д-рові Ґаланові, в імені генерала Джей. С. Ламберта, генерального адютанта Армії З'єдинених Держав, поручник Пол Ф. Мейсі з філядельфійської станиці набору новобранців. Церемонія відбулася в четвер, 3-го травня. На фото: поручник Мейсі вручає д-рові Ґаланові почесну грамоту.

В Брукліні відбулися наради конвенційних делегатів нюйорської округи

В п'ятницю, 4-го травня ц. року в Народному Домі в Брукліні відбулися передконвенційні наради делеґатів метрополітальної округи Ню Йорку, в якій взяли участь 35 делеґатів та члени Головного Уряду УНСоюзу, а саме гол. предс. Йосиф Лисогір, гол. касир Роман Слободян і гол. секретар Ярослав Падох та гол. контролер Петро Кучма.

Наради відкрив почесний голова Народного Дому в Брукліні та сеньйор громадської і союзової роботи в тій частині великого Ню Йорку, Юліян Павчак, який передав провід голові округи адвокатові Іванові Флисові і секретареві Василеві Никифоркові. На нараду склалася дискусія над справами, які повинні бути предметом нарад недалекої конвенції УНСоюзу та намічення кандидатів до проводу конвенції та Головного Уряду УНСоюзу. Крім цього обрано 10-членний комітет нюйоркської округи, який мав би діяти в часі конвенції. Після коротких доповідей членів Головного Уряду, які дали перегляд здобутків УНСоюзу в останньому 4-річчю, учасники наради намітили низку справ, які слід порушити на конвенції і винести відповідні ухвали. Нарада пройшла в традиційному дусі союзового порозуміння і діловости.

Амстердамська Громада святочно відкрила свій новий Народний Дім

Амстердам, Н. Й. — В суботу, 5-го травня 1962 р. в простором, модерному і привітному домі, що його щойно закінчив будувати Українсько - Американський Громадський Клюб, відбулося велике громадське свято — відкриття цього Клюбу, пов'язане з бенкетом та балем. Свято відкриття розпочалося відіграванням українського та американського гимнів, що їх виконала оркестра Арфа під управою С. Когута. Після молитви, що її провів парох о. Лев Ліщинський, голова свята М. Свідерський та новообраний голова Клюбу Йосиф Макаровський представили приявним почесних гостей, а саме мейора міста Ф. Мартусцелля, конґресмена і кандидата на нюйоркського губернатора С. Страттона, о. пароха о. Л. Ліщинського та пароха литовської церкви о. Р. Балча та головного секретаря УНСоюзу, Я. Падоха. Названі склали привіт місцевій громаді, а конґресмен Страттон та д-р Падох виголосили промови. Конґресмен Страттон висловив надію, що швидко настануть ті часи, коли питання визволення поневолених совєтами народів, в першу чергу України, знайде повне зрозуміння в американському уряді та суспільности. Значна частина Конґресу українську проблему розуміє, доказом чого є щорічне відмічування в Конґресі дня 22 січня, в якому беруть активну участь десятки конґресменів і сенаторів. Український промовець Я. Падох підмітив радісний факт, що в часі, коли інші національностеві групи Америки упадають, українська росте, збільшує свою активність та здобуває чимраз більшу повагу в американському світі, що мусить принести успіх нашим загальним національним змаганням. Вибудування нового гарного народного дому за допомогою у виді морґеджу УНСоюзу, в розмірно невеликій громаді Амстердамі, і до того в часі поширеного в місті безробіття, є доказом живучости не тільки місцевої, але всієї української громади в Америці.

Місцевий адвокат і голова будівельного комітету Мирон Комарянський склав справоздання з будови дому, а Дмитро Олійник звітував за контрольну комісію. Промовляли ще секретар 288-го Відділу УНСоюзу і один з найактивніших місцевих громадян, Василь Труфин, парох о. Л. Ліщинський від „Провидіння", проф. Гнатківський від УКК і ветеранів, п. Бодак від Братства Св. Миколая, пані Кожух від Сестрицтва при місцевій церкві та голова свята від ООЧСУ. Також представлено членів управи Клюбу і членів будівельного комітету. Пізно вечером балем закінчилося це радісне свято прикладної української громади міста Амстердаму.

Йосип Лисогір, гол. предсідник УНСоюзу, очолював українську групу в Поході Льояльности в Питсбурґу

Під час походу льояльности в Питсбурґу. На фото (зліва): Андрій Джула, головний радний УНСоюзу; Ґелен Олек з Шикаґо, секретарка Відділу УНС та делеґатка на 25-ту конвенцію; Йосип Лисогір; інж. Михайло Комічак; Михайло Чередарчук — голова Відділу УККА в Ембридж та Михайло Шибінський — голова Відділу УККА в Питсбурґу. З п. Лисогором іде Йосиф Литвин, делеґат на 25-ту конвенцію УНС з 161-го Відділу. Юнаки по боках: Р. Комічак і М. Харитон.

Питсбурґ. — Минулої суботи, 5-го травня, тут відбулася одна з найбільш багатолюдних парада льояльности, що її рік- річно влаштовують американські патріоти для противаги зрадницьким комуністичним вічам з нагоди 1-го травня. Парада льояльности в Питсбурґу була зорганізована Американськими Ветеранами і українці взяли в ній участь на їхнє запрошення. Українська ґрупа, зорганізована місцевим Відділом УКК належала до найчисельніших і її очолював, разом з місцевими діячами, гол. предсідник Українського Народного Союзу Йосип Лисогір, сам капітан Американської Армії. В *українській групі в поході* марширували „козаки" в історичних костюмах, включно з „гетьманом" із булавою в руці, — студ. богословської Колеґії св. Андрея в Канаді Нестор Коваль з Ембридж, Па, жінки в національних одягах та діти української католицької школи при церкві св. Івана Хрестителя, що парадували в гуцульських отягах. Члени Спілки Української Молоді (СУМА) ішли в своїх одностроях. Під час походу українці несли численні транспаренти з відповідними написами. Українську групу зорганізували Михайло Баран, секретар Відділу УКК, та відомий діяч інж. Михайло Комічак, член Політичної Ради УКК та директор місцевої української Радіопрограми. Українська ґрупа звертала *найбільшу увагу численної* публіки, що приглядалася походові, та викликувала в неї справжній ентузіязм.

Відділ УНСоюзу в Перт Амбою відзначив своє 55-річчя

Перт Амбой, Н. Дж. — Минулої неділі, 6-го травня, місцевий 155-ий Відділ Українського Народного Союзу, Т-во „Запорозька Січ", врочисто відзначив 55-річчя свого існування та праці для своєї громади і народу. З цієї нагоди відбувся в авдиторії місцевої української школи святочний бенкет з участю понад 200 членів Відділу і гостей. Тостмастром бенкету був секретар Відділу, що подав загальний огляд праці Т-ва, згадавши при цьому видатніших його основоположників і працівників. Одинокий, що залишився між живими член-основник Т-ва, п. Теодор Гавриш, поділився з приявними споминами про початки не тільки Відділу УНС, але й української громади в Перт Амбою, яка сьогодні оправдано може гордитись своїми здобутками, зокрема величавою українською католицькою церквою і школою. Головним промовцем на врочистості був гол. касир УНС Роман Слободян із сусіднього Елизабету, що за останніх 42 роки був свідком та гостем-учасником активности і росту українського Перт Амбою. Він також згадав, що Т-во „Запорозька Січ" є найбільшим Відділом УНС в стейті Ню Джерзі і нараховує понад 540 членів. Промовляли ще Микола Колодій, Петро Ґадик, Іван Макар, Григорій Мисак, Михайло Зельвак, Григорій Бабин та ін. Т-во очолюють тепер Микола Степаш — голова, Михайло Фединишин — секретар і Корнило Галушка — скарбник.

Помер Микола Мухин — видатний український мистець скулптор

Філядельфія. — В неділю, дня 6-го травня ц. р. помер тут після довгої і важкої недуги відомий український скульптор Богдан Микола Мухин, автор численних і широко відомих різьб, особливо ж із козацького життя, як, наприклад „Слава". Народжений 24-го травня 1916-го року в Україні, М. Мухин еміґрував під час другої світової війни до Львова і звідти до Західньої Німеччини, де перебував і працював до 1949-го року. Після свого прибуття до З'єдинених Держав Америки поселився у Філядельфії і працював тут, як різьбар, віддаючися також і прикладному мистецтву, зокрема в церковній ділянці. Був співтворцем багатьох іконостасів в українських церквах, м. ін. в каплиці резиденції св. п. Митрополита Константина Богачевського. Належав до Об'єднання Мистців Українців в Америці. Панахиди будуть відправлені в четвер дня 10-го травня ц. р. о год. 8-ій вечора, в похоронному заведенні І. Гасина у Філядельфії і в п'ятницю дня 11-го травня о год. 8-ій вечора в церкві св. Покрови при Машер стріт. Похорони відбудуться в суботу на Українському Православний Цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІДВІДИНИ НІМЕЦЬКОГО КОРАБЛЯ В НЮ ЙОРКУ

Німецький вишкільний вітрильник „Ґорх Фок" зближається до статуї Свободи, впливаючи до нюйоркського порту. Корабель і його залогу із 180 кадетів вітали з усіми почестями вперше від 1936-го року, коли в Ню Йорку перебував з офіційними відвідинами німецький кружляк „Емден". „Ґорх Фок" має три щогли і двадцять і три вітрила.

АДЕНАУЕР ЗАПОВІДАЄ НЕВДАЧУ РОЗМОВ З СССР ПРО БЕРЛІН

Берлін. — Західньо - німецький канцлер Конрад Аденауер, приїхавши до Західнього Берліну, щоб попрощатись з генералом Лушіюсом Клеєм, який в цьому тижні повертається назад до ЗДА, перевів пресову конференцію, на якій висловив знаменні для західньо - німецької політики думки. Старий канцлер заявив, що він читав усі „нудні" звідомлення про хід інформаційних розмов американських державних мужів і дипломатів з большевиками та не побачив в них найменшої шанси на порозуміння. Тому він висловив переконання, що того порозуміння таки не буде. Проте він не є стурбований, розглядаючи перебачувану ним перерву в розмовах про Берлін, як просто ще один етап в сучасній холодній війні. Аденауер критикував останній американський плян щодо мирної полагоди Берліну, вказуючи, між іншим, на „нереальність" проєктованої міжнародної комісії, що контролювала б комунікаційні шляхи Західнього Берліну. Аденауер ствердив, що в будь-якому східньо - західньому конфлікті в цій справі вирішний голос мали б три запропоновані невтральні країни — Швеція, Швайцарія і Австрія. „Чи думаєте — спитав він — що будь-котра з них захоче прийняти на себе ту ролю? Думаю, що ні". Так само, з виразною алюзією на Америку, хоч і без названня її, Аденауер заявив, що він є теж проти колоніялізму і за економічну допомогу відсталим країнам, але він вимагає, щоб право жити власним життям признано також 16-ом мільйонам східніх німців. З натяком на колишній вислів през. Кеннеді, що треба рахуватися з існуванням Східньої Німеччини, як „реальністю" в сучасній політичній ситуації, Аденауер підкреслив, що тамошніх 16 мільйонів німців це теж „реальність". Однак водночас Аденауер прославляв висліди минулотижневої міністерської конференції НАТО в Атенах та зокрема Америку, як лідера вільного світу і німецького союзника. „У трудних проблемах, що їх маємо перед собою, ми з кожного погляду залежні від лідерства збоку З'єдинених Держав". Потверджуючи газетні поголоски про погіршені відносини між західньо-німецьким амбасадором у Вашинґтоні д-ром Вільгельмом Ґреве і державним департаментом, внаслідку чого державний департамент почав комунікуватися з західньо-німецьким урядом за посередництвом свого амбасадора в Бонні Волтера Довлінґа, Аденауер заповів, що Вільгельм Ґреве буде внедовзі відкликаний. Водночас Аденауер підкреслив, що високо шанує Вільгельма Ґреве та що той останній є „невинною жертвою виконування свого обов'язку". Між західньо-німецьким амбасадором у Вашинґтоні і державним департаментом мало прийти до прохолодження відносин — за твердженням преси — внаслідку різкого критичного відношення Вільгельма Ґреве до останнього американського проєкту на полагадження справи Берліну. Аденауер заповів також, що буде відкликаний з Москви амбасадор д-р Ганс Кроль, який нібм „хворіє". В надзвичайно важливій справі Спільного Господарського Ринку Аденауер висловився проти надмірного поширювання членів тієї економічної організації вбачаючи в цьому небезпеку не тільки для виконання її первісних цілей, але й для самого її існування. Він перестеріг теж країни, які зголосили своє приступлення туди, що коли б вони були прийняті до Спільного Господарського Ринку, то їхні господарські турботи всеодно не минуться.

ЗДА зберігають на морях біля Азії склади танків і зброї

Атени. — На минулотижневій великій міністерській конференції НАТО виявлено, що З'єдинені Держави зберігають на водах недалеко берегів Південної Азії „плаваючі" арсенали важкої і легкої зброї та всякого воєнного виряду. Воєнні кораблі типу „Вікторії" з другої світової війни перетворено на такі рухомі морсько - воєнні склади, здатні в надзвичайно швидкому часі вивінувати вояків, перекинених у найбільш віддалені місця транспортними літаками. Здатність перекидання військ літаками зросте в 1963 році на 300 відсотків у порівнянні з 1961-им роком. Те саме діється в Европі, де створено величезні склади зброї, амуніції та всяких припасів і виряду. В одному жовтні 1961 року перевезено туди 150.000 тонн воєнних матеріялів. Таким чином буквально впродовж години можна перевезти до Західньої Европи поважні контингенти вояків, які знову ж впродовж годин будуть вивінувані й озброєні на місці з існуючих там складів і магазинів. Секретар оборони Роберт С. Намара й високі американські старшини поінформували членів конференції НАТО також про реформи, переведені в збройних силах Америки, щоб краще пристосувати військові одиниці до концепції рухомої стратегії. Сила нової американської дивізії хитається між 13.500 до 14.500 вояків, залежно від того, чи це піхотна чи панцерна дивізія. Силу Сьомої армії в Европі підвищено до числа 275.000 мужа.

В АМЕРИЦІ

● **Пані Джан Ф. Кеннеді** в неділю 6-го травня відвідала в Ню Йорку свого 73-річного свекра Джозефа П. Кеннеді, який лікується від залишків паралічу в Інституті Фізичної Медицини при Нюйоркському університеті. Пані Кеннеді була при хворому дві години і після відвідин заявила журналістам, що пацієнт почувається добре.

● **Центр демократичних студій** в Санта Барбара в Каліфорнії надрукував в серії „Американський характер" заввага шефа поліції в Лос Анджелесі Вілліяма Паркера, який пише, що „американська цивілізація „сама себе знищить", як це сталося з іншими цивілізаціями, якщо американці не змінять свого способу життя. Паркер домагається, щоб американці відкинули матеріялізм, припинили розбивати родинне життя, піднесли моральної вимоги та збільшили релігійні практики, і тоді не будуть зростати злочини так, як це тепер діється.

● **Інформаційна Аґенція ЗДА** повідомляє, що вона почала через радіовисильню „Голос Америки" надавати авдиції новою 38-ою вже мовою, так званою мовою „хмер", якою говорить населення Камбоджі, щоб спростовувати неправду комуністичної пропаґанди в тому районі.

● **Совєтський космонавт** Герман Тітов сказав у Сієттлі в стейті Вашинґтон на Світовій Виставці, що він, літаючи 17 разів довкола Землі „не бачив Бога ані ангелів", тому він „не вірить в Бога". Він казав, що „вірить в людину, її силу, її можливості і її розум". Але він не сказав, що він вірив в „розум Сталіна" за життя того диктатора, а тепер вже не сміє вірити в Сталіна, бо Хрущов каже вірити в себе..

● ***Місто Ню Йорк*** починає вже сьомий рік щепити дітей проти поліо і закликає всіх батьків, щоб подбали про щеплення, яке захоронить їхніх дітей проти цієї жахливої недуги. Щепити можна вакциною з мертвими вірусами за допомогою інєкцій, або вакциною з живими вірусами доустно.

● **Адміністрація** Дрібних Бизнесменів видала книжечку про те, як треба оголошувати різні товари, щоб покупці їх скоріше купували. В книжечці пишеться, що не варто реклямувати товари тим способом, що вони такі, які „любить наша мати", бо молоді американці мають інші смаки від тих, які мали їхні мами.

У СВІТІ

● **У Ляосі** комуністичні партизани *віднесли нову перемогу*: вони захопили місцевості Муанґ Сінґ і Нам Таґ. Муанґ Сінґ здобуло собі розголос тим, що покійний молодий американський лікар д-р Том Дулі заснував був там шпиталь. Захоплення цієї місцевости серед джунґлів дає комуністам змогу краще комунікуватися з комуністичним Китаєм почерез нібн - то невтральну, а насправді поплентацьку Бірму. Ляоські королівські війська здеморалізовані і не хочуть взагалі битися.

● **Єлисавета II** й інші короновані володарі та члени їхніх родин, які відвідали голляндську королеву з нагоди 35-річчя її подружжя з князем Бернардом, були надзвичайно вдоволені способом прийняття їх. Королева Юліяна возила їх автобусом по Амстердамі, що всім їм страшенне сподобалось. Всі забави й прийняття були позбавлені напушеної формалістики. В товаристві Єлисавети II були найчастіше іранський шахРіза Павелі та норвежський король Олаф.

● **Ген. Лушіюс Клей**, *персональний представник през. Кеннеді* у Західньому Берліні, мав відлетіти відтіль до ЗДА 8-го травня ц. р. Найвищим ранґою цивільним представником Америки в Західньому Берліні буде надалі Аллен Лайтнер, який репрезентує державний департамент і має титул міністра. З нагоди відкликання ген. Л. Клея през. Кеннеді ще раз, листом до Лайтнера, запевнив західніх берлінців, що ЗДА не покинуть їх в їхній обороні своєї волі.

● **Дев'ять західньо - німецьких міст**, де американські Інформаційні центри мали закритись з уваги на бюджетові ощадності, рішили платити частину коштів утримання цих культурних осередків, щоб тільки вони збереглись. Цими містами є Кобленц, Дармштадт, Марбурґ, Нюрнберґ, Реґенсбурґ, Гайдельберґ, Тюбінґен і Фрайбурґ. Переговори в цій справі вела американська амбасада в Бонні з управами тих міст. Внаслідку підписаної умови ЗДА заощадять пів мільйона дол.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Політика і військо

Міністерська конференція 15-ох країн Організації Північно - Атлантійського пакту (НАТО), яка відбулася в другій половині минулого тижня в Атенах, подала наче клясичний приклад на те, як політика тісно пов'язана з справами збройних сил. Відколи російсько - большевицька імперія проголосила офіційно за свою остаточну ціль — перемогу комунізму, себто насправді своє панування у цьому світі, закордонна політика Заходу мусить вестися — за формулою покійного Дж. Ф. Доллеса — „з позицій сили". Зрозумів це Дж. Ф. Кеннеді в червні минулого року, коли всі його аргументи в розмовах з Нікітою Хрущовим у Відні, щоб СССР відмовився від згаданої вгорі амбітної імперіялістичної цілі, відскакували, наче м'ячики, від твердої стіни. Тому, вернувшися з Відня, Кеннеді негайно і в приспішеному темпі повів збільшування збройної сили Америки — в усіх родах зброї. Чим сильніша Америка мілітарно, тим краща її позиція в переговорах з большевицькими дипломатами. Але й тим легше їй вести наради з власними союзниками.

Все це потвердилось на Атенській конференції НАТО. Якщо ті наради проходили — як заявив генеральний секретар НАТО, колишній міністер закордонних справ Голляндії — д-р Дірк Стіккер — „якнайгладше", то, безумовно, найбільшою причиною цього була велетенська мілітарна потуга ЗДА, що її виявив членам тієї конференції секретар оборони Роберт МекНамара на таємному засіданні в середу минулого тижня. Коли ЗДА й Британія окремими заявами своїх міністрів закордонних справ потвердили, що всі збройні сили тих двох великодержав, включно з усім їхнім атомовим арсеналом поспішать з допомогою кожному членові НАТО, який стане предметом ворожої агресії, то — очевидно — наче автоматично втратили на силі аргументи союзників Америки, щоб вона передала їм частину своїх атомових сил, чи допомогла їм продукувати їх власну атомову зброю. Ці аргументи тим більше втратили своє значення, коли ЗДА проголосили, що передають відразу своїх 5 підводних атомових човнів з 80 ракетами „Поляріс" під командування головного командувача НАТО на Атлантику і що надалі докладно інформуватимуть союзників з НАТО про стан своїх атомових сил в Західній Европі. Тому не члени НАТО можуть мати претенсії до ЗДА, а ЗДА можуть мати претенсії до тих своїх західніх союзників, які з внутрішньодержавних міркувань не виконують мілітарних зобов'язань супроти НАТО: це стосується передусім Франції, яка зв'язала півмільйонову армію в Альжирі та робить головному командуванню НАТО різні капості своєю престижевою політикою, і Англії, яка задля грошових ощадностей не хоче побільшити своєї армії в північно-західній частині Німеччини.

З політичних проблем на Атенській конференції на першому місці стояв конфлікт з Москвою у зв'язку з Берліном. В комунікаті з тієї конференції маємо тільки коротку заяву з затвердженням декларації НАТО з 16-го грудня 1958-го року. Ця декларація була рішуче негативною відповіддю на ультимат Хрущова з 27-го листопада 1958-го року щодо розв'язання Берлінської проблеми: три західні великодержави відмовились евакуювати свої залоги з Західнього Берліну, відмовились перетворити його на здемілітаризоване й на ласку Східньої Німеччини віддане „вільне місто", потвердили вимогу об'єднання Німеччини на базі вільних виборів і перестерегли Совєтів, що передача суверенних прав Східній Німеччині над комунікаційними шляхами Західнього Берліну може спровокувати війну. Ця рішуча позиція відстрашила Хрущова від його експерименту, і цей стан триває по нинішній день.

Атенська конференція закінчилась тим, чого всі сподівалися: скріпленням політичної єдности і збільшенням мілітарної потуги Заходу.

Правда про „Правду"

Субота 5-го травня цього року проходила в Совєтському Союзі під знаком накинутого компартією широким масам населення святкування 50-річчя большевицької газети „Правда", що в 1912 році почала виходити леґально за царського режиму, а після большевицького перевороту в жовтні 1917-го року стала офіційним органом Центрального комітету компартії. З приводу цього ювілею появилися спеціяльні числа не тільки самої „Правди", але також і всіх інших совєтських газет. І з цієї нагоди посипалася ціла злива відзначень і нагород. Президія Верховного Совєту СССР нагородила орденом Леніна саму газету „Правда", її друкарні надано ім'я В. І. Леніна і крім того орденами та медалями відзначено 2.983 працівників преси, радіо, телевізії, видавництв і друкарень. Орденоносцями стали зять Нікіти Хрущова, головний редактор „Ізвестій" Аджубей, донька Хрущова Рада, що є жінкою Аджубея, редактор „Радянської України" І. Педанюк і ціла купа інших, вправлених у прославлянні комуністичного режиму і його вождів совєтських журналістів.

З приводу ювілею „Правди" в Кремлі відбулося понад двогодинне урочисте прийняття, на якому Хрущов і інші совєтські вельможі запивалися водкою за „Правду". У своєму тості Хрущов вихваляв „об'єктивність" та „правдомовність" совєтської преси і, щоб підкреслити свою власну „об'єктивність", обіймався люб'язно з... Климом Ворошиловим, таврованим недавно за участь в „мерзенній антипартійній групі".

Відзначаючи 50-річчя „Правди", ні сама вона, ні інші совєтські газети не надрукували правдивої її історії. Підкреслюючи раз-у-раз, що „Правда" була заснована за почином Леніна і що вона була ним керована увесь час із-закордону, як провідний орган „справжнього революційного руху", Хрущов і редактори „Правди" промовчують, що була вона заснована з участю царської охранки, що до її редакційної колегії входили аґенти царської таємної поліції М. Черномазов і А. Маліновський, що редакція „Правди" іноді відмовлялася друкувати статті... Леніна, або затягала їх друкування, а друкуючи деякі з них цензурувала й скорочувала, без узгіднення із Леніним, що викликало пароксизми скаженини в цього ідеолога совєтського і міжнародного комунізму.

Не згадано ніде в ювілейних славословіях на адресу „Правди" таких головних редакторів цього офіційного партійного органу, як Йосиф Сталін, Вячеслав Молотов, Димітрій Шепілов, усіх тих, що їх тепер Хрущов і його соратники таврують або як деґенератів, масових душогубів, або ж як зрадників комуністичної справи. Ніде не передруковано із „Правди" знаменитих своєю вимовою фотографій, як то Сталін обіймався із „залізним наркомом" кривавим Єжовим і з своїм учнем кривавим Хрущовим, чи як Сталін і Хрущов цілувалися із Берією, що його задушив, як кажуть, сам Хрущов після смерти Сталіна. Усю цю справжню правду про „Правду" цілком промовчано, і на неї спотикаються хіба працівники совєтських бібліотечних спецфондів, переглядаючи пожовклі річники „Правди" з минулих років.

Ще більш промовистим міг би бути рекорд усіх наявних і нахабних брехонь, найжахливіших перекручень, спотворень і свідомих фальшувань, якими вславилася московська „Правда" за 50 років свого існування і традицію яких вона продовжує у своїх виступах чи то у внутрішніх, чи в зовнішньополітичних справах. Промовчано цілком і такий рекорд большевицької „Правди" як те, що, внаслідок друкованих на її сторінках доносів і наклепів, загинули за понад 40 років совєтського режиму десятки тисяч безневинних людей.

Такий правдивий рекорд ленінсько-сталінсько - хрущовської „Правди" був і залишиться найбільш ганебною сторінкою в історії журналістики.

ТЕАТРИ — ЗНАРЯДДЯ РУСИФІКАЦІЇ

З нагоди декади української культури в Москві голова Президії Верховного Совєту Української ССР Д. Коротченко вмістив 12-го листопада 1960-го року статтю в газеті „Совєтская Россия" п. з. „Велике свято". У тій статті Коротченко ствердив, що в Україні є 68 професійних театрів. Але, як звичайно в таких випадках буває, Коротченко не розшифрував цієї цифри, не сказав, що з загального числа всіх тих театрів 21 — російські.

У зв'язку з цим цікаво буде розглянути, де і які театри є в Україні.

Як відомо Українська ССР має 25 областей; з того числа в 13 областях тільки по одному театру: Вінниця — обласний музично - драматичний театр ім. М. Садовського; Луцьк — Волинський обласний театр ім. Т. Шевченка; Житомир — обласний музично - драм. театр; Запоріжжя — обасний муз.-драм. театр ім. М. Щорса; Полтава — обласний муз.-драм. театр ім. М. Гоголя; Рівне — обласний муз.-драм. театр; Станиславів — обласний муз.-драм. театр ім. Ів. Франка; Суми — обласний муз.-драм. театр ім. М. Щепкіна; Тернопіль — обласний драм. театр ім. Т. Шевченка; Херсон — обласний муз.-драм. театр; Черкаси — обласний драм. театр ім. Т. Шевченка; Чернігів — обласний муз.-драм. театр ім. Т. Шевченка; Чернівці — обласний держав. муз.-драм. театр ім. О. Кобилянської

У 12 областях України є по два і більше театрів, з яких один, а часом і більше є російськими театрами. Стан у них такий:

Дніпропетровська область: обласний український драматичний театр ім. Т. Шевченка; обласний російський драматичний театр ім. М. Горького; криворізький міський російський драматичний театр ім. Т. Шевченка;

Донецька область: український муз.-драм. театр ім. Артема; російський драм. театр ім. Пушкіна; російський театр опери та балету(!).

Закарпатська область: обласний український муз.-драматичний театр; обласний російський драм. театр; мукачівський драматичний театр;

Київська область: ордена Леніна академічний український драм. театр Ів. Франка; російський драм. театр ім. Л. Українки; республіканський драм. театр транспорту (російський);

Кіровоградська область: обласний український театр ім. М. Кропивницького; обласний російський театр ім. Кірова;

Кримська область: симферопільський обласний український муз.-драм. театр; кримський обласний російський драм. театр ім. М. Горького; севастопільський обласний російський драм. театр ім. А. Луначарського;

Луганська область: обласний український муз.-драм. театр ім. М. Островського; обласний російський драматичний театр;

Львівська область: український муз.-драм. театр ім. М. Заньковецької; російський драматичний театр Прикарпатського військового округу; російський театр ім. Горького; театр російської драми (недавно побудований);

Миколаївська область: пересувний український драм. театр ім. Т. Шевченка; обласний російський драм. театр ім. В. Чкалова;

Одеська область: обласний український драм. театр ім. Жовтневої революції; російський драм. театр ім. А. Іванова; Ізмаїльський російський драматичний театр ім. Т. Шевченка.

Харківська область: ордена Леніна академічний український драматичний театр ім. Шевченка; російський драм. театр ім. Пушкіна;

Хмельницька область: обласний муз.-драм. театр ім. Г. Петровського; кам'янець - подільський російський драматичний театр.

Отже, росіяни, які становлять в Україні кругло 18% населення, мають 21 російський театр — 31% всього числа професійних театрів в Україні (в тому числі мають оперовий театр в Донецьку).

В усіх цих театрах вистави відбуваються виключно в російській мові.

Але на тому справа не кінчається.

Чотири оперові театри України (Київ, Львів, Одеса та Харків), хоч номінально називаються українськими, виставляють опери теж в російській мові, і то не тільки російських композиторів, але й інших.

У Києві, Львові, Одесі, Харкові, а також деяких інших містах є ще театри музичної комедії, вистави яких відбуваються здебільша в російській мові; в тих містах є також т. зв. театри юного глядача, які переважно виставляють п'єси у російській мові.

Ствердив це, зрештою, німецький журналіст Герман Перцґен, співробітник газети „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ", коли відвідував Одесу. Він написав, що з 5 одеських театрів лише один ставить п'єси в українській мові.

З цього виходить, що росіяни мають не тільки 21 своїх театрів в Україні, але й більша частина всіх професійних театрів України виставляє у російській мові, бо в областях, де є тільки один український театр, п'єси ставлять у російській мові.

Поминаючи факт, що такий стан фаворизує росіян неспівмірно до їх числа в Україні (тоді як українці в СССР, поза територією України, не мають шкіл, ані театрів в українській мові), театри в Україні є активним знаряддям духової русифікації українців.

(абв.)

БОНН — „ПРОФЕСОРІШ"

Бонн. — Столиця молодої Німецької Федеративної Республіки Бонн була задумана, як тимчасовий притулок для парляменту й уряду покаліченої війною Німеччини. В серці кожного німця столицею держави лишається Берлін. Коли я запитав випадкового знайомого, мешканця Бонну, що він думає про це місто, як столицю Німеччини, то одержав відповідь: „Бонн іст професоріш". Ця відповідь мене здивувала, і, щоб не показати своєї неосвічености, я далі не питав про значення цих слів. Потім я робив різні здогади, щоб розв'язати загадку.

Перше, що прийшло мені в голову, щоб зрозуміти слова боннського громадянина, було: мабуть, він хотів похвалитися культурою міста, що має свій університет у прегарному будинку. Але, подумав я, є немало інших університетських міст у Німеччині, однак ніде я не чув, щоб їх мешканці хвалилися, що їхні міста є „професоріш", навіть і тоді, коли б у тих університетах учили найгеніяльніші професори.

Спересердя на себе, що не вмію відгадати цей „ребус", пішов я до кав'ярні, що зветься „Штадткафе", замовив міцної кави з черешневим пирогом і, коли підкріпився, то мене мов „осінило". Я здогадався, що слово „провізоріш" (тимчасовий) мій боннський співрозмовець вимовив як — „професоріш", і через те вийшло таке непорозуміння.

Однак, люди і народи не можуть довго жити в тимчасовості, в провізорії. Далекий шлях до об'єднання Німеччини і до столиці Берліну. Довелося будувати в Бонні гарне модерне приміщення для парляменту, і навіть партія соціял - демократів, що перше мала свій секретаріят у бараку на колесах, на знак свого наміру переїхати незабаром до Берліну, поставили новенький партійний дім у Бонні на твердому фундаменті.

Колись провінціяльне, тихе місто Бонн набирає скорим темпом „столичного характеру": є тут посольства і консуляти різних держав, вулицями снують автомобілі з буквами СД (дипломатичний корпус) — це власність амбасад і місій, акредитованих при уряді Німецької Федеративної Республіки. Для характеристики стилю життя „недорозвинених країн" слід зазначити, що посол молодої африканської держави — Гани — має найкраще авто між усіми місіями і посольствами. Може цим способом уряд Гани хоче показати свій „поступ" у напрямі до „зрілости"?

Бонн стоїть на лівому березі Райну. Дивлюся з вікна готелю на ріку, що несе свої води до моря, і згадуються слова визначного німецького поета Гайнріха Гайне: „ І спокійно тече Райн". Гайне був жидівського роду. І думається: коли б він жив в добі Гітлера, то неминуче згорів би в газовій камері з волі котрогось Айхмана. Та й Шевченкові, коли б він жив у добі „будування комунізму", не було б з медом: Сталін зліквідував би його як „буржуазного націоналіста", а Хрущов послав би його, за прикладом царя Миколи І, на „цілинні землі".

Поза політичним і автомобільним рухом (цей другий дуже докучає в малому місті з його вузькими вулицями), в Бонні не припинився рух культурний. Багато книгарень з книжками з усіх ділянок знання в різних мовах. В одній книгарні виставлено фотознимки всіх професорів Боннського університету. Бонн має пошану до професорського знання.

Не видко в Бонні студентів в університетських шапках і з шрамами на обличчях від „мензури": члени студентських корпорацій плекали звичай рубатися на шпадах, і шрами на обличчях мали свідчити про їх мужність. Теперішні студенти ходять у „блю джінс" і співають модні мотиви з Бродвею, замість традиційного гимну „Гавдеамус".

П. А.

УСПІХИ КОРПУСУ МИРУ

Президент Кеннеді ще в 1960-му році, під час виборчої кампанії, повідомив, що він думає створити Корпус Миру, — організацію, в якій молоді американці й американки могли б безінтересовно показати вільному світові, що Америка дійсно змагає до того, щоб у світі запанувала справжня воля і добробут для всіх людей.

Коли Президент почав здійснювати свій сміливий і оригінальний проєкт, чути було численні критичні голоси, і то не тільки збоку республіканців, але й деяких демократів. Його перестерігали, що до Корпусу Миру пролізуть комуністичні елементи, які будуть вести там роботу в користь світового комунізму і на шкоду справедливого миру в світі. Інші критики твердили, що американським громадянам важко буде закліматизуватися в важких умовах африканських чи південноамериканських джунглів.

Організатор Корпусу Миру, швагер Президента Сарджент Шрайвер, заспокоював критиків, запевняючи, що члени цієї організації переходитимуть гостру перевірку під оглядом безпеки цієї країни, і прийматимуть до неї тільки льояльних американських громадян. Він твердив, що прийняті добровольці перейдуть також відповідний вишкіл в таких самих умовах, які є в тих країнах, куди їх мають висилати.

Дотеперішня праця добровольців Корпусу Миру виявила, що рацію мав його директор Шрайвер, який працює безплатно і справді по-батьківському опікується очолюваною ним організацією.

Число добровольців становить тепер 1.377, з чого 780 вже працюють за кордоном, а решта переходить вишкіл.

Критичні голоси в Конгресі замовкли, і Конгрес ухвалив на потреби Корпусу в наступному фінансовому році $63.700.000, замість $30.000.000 в цьому році.

Корпус Миру дістав високу оцінку й за кордонами ЗДА. Населення тих країн, де вже працюють американські добровольці, щиро їх приймає, уряди просять Вашингтон збільшити число добровольців, а уряди тих країн, де ще немає членів Корпусу Миру, просять їх прислати. Внаслідок цього дещо притихла й комуністична пропаганда проти діяльности Корпусу Миру.

Шрайвер повідомив, що тепер добровольці Корпусу Миру працюють в 13-ох державах, а до вересня цього року будуть працювати вже в 32-ох країнах. В липні цього року число добровольців становитиме — 2.400, у вересні вже — 5.000, а за рік — 10.000.

До Корпусу Миру приймають, як уже згадано, молодих людей. Теперішній стан Корпусу за віком його членів такий: від 20 до 25 років — 500 чоловіків і 249 жінок; від 31 до 40 років — 49 чоловіків і 28 жінок; понад 40 років — жінки переважають чоловіків у відношенні 4 : 1. Наймолодшим добровольцем є 18-річний Френк О'Гери із Ст. Луїсу, що працює в Чіле, а найстаршим — 67-річна Ґерріст Дункан із Лабуна Бічу в Каліфорнії, яка щойно переходить вишкіл.

3-го травня сенатор - демократ із Тексасу, Джан Дж. Товер, домагався конґресового слідства в справі 65-річної Джейні Флетчер, яка поскаржилась, що її викинули з вишкільного табору в Порто Ріко тому, що вона не могла виконувати важких фізичних вправ. Джейні Флетчер мала бути учителькою англійської мови в Бразилії. Директор Корпусу Шрайвер заявив, що оскарження не відповідає правді, бо пані Флетчер виключена з Корпусу Миру не тому, що вона не могла виконувати фізичних вправ, а тому, що вона не має потрібної кваліфікації як учителька, бо зовсім не знає портуґальської мови.

Публічна опінія в ЗДА прихильно ставиться до Корпусу Миру. Чимраз більший наплив добровольців засвідчує, що молодь активно підтримує цю оригінальну організацію, яку відомий англійський історик Арнольд Тойнбі назвав „двійняком релігійних американських місій в 19-му віці".

РАСОВА ДИСКРИМІНАЦІЯ В ЗДА

У світі, який так уважно приглядається тепер до З'єдинених Держав, дуже цікавляться нашими національними і соціяльними проблемами. І найперше — питанням расової дискримінації.

Американців за кордоном раз-у-раз питають про це. І в листах з-за кордону ми часто знаходимо питання про це саме. І ми повинні знати добрі відповіді на такі питання, тобто чесні й об'єктивні. Можна, наприклад, відповісти так:

Расова рівність — одна з головних цілей уряду ЗДА. Але Америка — велика країна з багатьма стейтами — кожний із своєю незалежною силою і з багатьома різними звичаями та переконаннями. Щоб перевести такі кардинальні зміни, треба багато часу. Але поступово, хоч упевнено — через законодавство, освіту та індивідуальну добру волю — расову дискримінацію буде цілковито усунено з американського життя.

Щороку негри в Америці роблять бодай один крок у напрямку до рівности. Не одного негра вже вибрано до Конґресу. Негри працюють суддями і займають інші високі посади в американському уряді. Вони мають великі успіхи в бизнесі, театрі, спорті, так само, як і в професійному та релігійному житті.

Найвищий Суд ЗДА у своїх численних рішеннях — як ось заборона расової сеґреґації у публічних школах, автобусах, парках, театрах тощо — запевняє неграм однакові права за Американською Конституцією.

Що більше, Акт про цивільні права 1957 і 1960 рр. дає Федеральній Комісії право розслідувати й передавати до суду осіб, які відмовляють права голосу та інших цивільних прав американським громадянам у зв'язку з їхнім походженням, расою та релігією. Ці закони запевняють найбільшу охорону прав усім громадянам.

Так само і в інших випадках негри досягнули великих успіхів після другої світової війни. Тепер вони мають незрівнянно більші можливості знайти працю в індустрії, і їх заробітки потроїлись супроти передвоєнного часу.

Про ці й інші подібні факти можна розповісти, щоб довести, що боротьба за людські права і однакові можливості для всіх незабаром закінчиться перемогою демократичних ідеалів. Хоч відстань ще велика, але вона щороку зменшується. Сеґреґація та інші форми расової дискримінації ще не зникли зовсім у ЗДА, але вони будуть усунені, як непридатні й не відповідні до ідеалів і прагнень американського народу.

Американська Рада

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

В статті С. Гординського п. н. „Хто фальшує українську літературу?", надрукованій в числі „Свободи" за 8 травня ц. р., в кінці другого уступу речення „спотворюються замкнуті кліки" має звучати „спотворюються замкнуті каліки" і в 12-му уступі замість „тими фраґментами бив Куліш у своїх критичних нападах А. Хвилю" має бути „тими фраґментами бив Куліша в своїх критичних нападах А. Хвиля".

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

(3)

Далі Голубничий виклав історію цієї чергової ревізії комуністичної теорії національної проблеми. Цю проблему в комуністичній теорії ревізували безперервно, починаючи з часів Маркса. У Марксів час національно - визвольні рухи не домінували в політичному житті світу і тому Маркс їх важливість знецінював. Крім того, чисто механічно уявляючи собі розвиток перемішування людства на землі, Маркс уявляв, що за тисячі років, коли на цілій плянеті настане комуністичне суспільство, усі нації перемішаються. Ленін зревізував Марксову недооцінку національного питання. Він зрозумів силу національно-визвольних рухів на досвіді Російської Імперії і передбачив, що в майбутньому антиімперіялістичні рухи захлиснуть колонії в цілому світі. Щодо національного питання в Російській Імперії, то в процесі його загострення, Ленін кілька разів зревізував сам себе. Спершу він обстоював повну русифікацію і асиміляцію неросійських народів, потім зійшов на позиції федерації, а далі (хоч це вже лише тактично) — й на те, що неросійські нації можуть відділитися від імперії.

Сталін був централістом завжди, а в процесі розбудови своєї диктатури, здійснення насильних п'ятирічок і особливо під час війни з німцями, він зрозумів, що російський націоналізм є його єдиним природнім союзником. Тому вже в 1934 році Сталін проголосив „місцевий націоналізм" у республіках більшою небезпекою, ніж великодержавний російський шовінізм, а в 40-х роках він дав повну волю пропаґанді російського шовінізму. Нова програма КПСС, проголосивши націоналізм (ясна річ — неросійський!) найголовнішою небезпекою у всесоюзних і всеімперських маштабах, з одного боку, остаточно леґалізувала й затвердила проросійську програму Сталіна, а з другого — націлила партію на справді найгострішу проблему, що існує тепер у підсовєтському світі. Тим самим нова програма також зревізувала усю попередню теорію про те, що, мовляв, національне питання при соціялізмі вже розв'язане і більше не існує.

Далі Голубничий зупинився на питанні — чому комуністична теорія національного питання увесь час міняється. Він прийшов до висновку, що основна причина в тому, що ця теорія ніколи не віддзеркалювала дійсности і практики, тобто була ненауковою. Проблеми націй комуністи намагаються розв'язати насильством, при чому вони потрапили у полон російського націоналізму, перетворилися на його знаряддя.

На думку Голубничого, ніяких доказів існування природного злиття націй ніде в світі не існує. Теорія злиття націй є псевдонауковою вигадкою. Не будь у СССР сталінського терору 30-х і 40-х років, що обезголовив неросійські нації, не будь там урядової політики насильної русифікації (перемішування населення, обмеження бюджетних асиґнувань на культуру і освіту неросійській нації, тощо), не будь там пропаґанди вищости усього російського, не було б в СССР ніяких ознак злиття неросійських націй з нацією російською.

Далі доповідач висловив погляд, що без посилення терору, порівняно з тим, що є тепер, і навіть порівняно з тим, що був за Сталіна, антиприродня, антинаукова національна програма КПСС не зможе бути виконана. Прояви високої національної свідомости в творчості нового молодого покоління діячів культури й науки в неросійських республіках СССР, що останнім часом стали явно помітними, а також загально високий рівень освіти народних мас (нехай навіть початки здобутої і в зросійщеній школі) та нерозривно пов'язане з освітою глибоке почуття людської гідности й власної рівноправности у неросіян засуджують русифікаторську програму КПСС згори на провал. „Успішне здійснення" тієї програми не може обійтися без кривавого винищення провідних кадрів неросійських націй у нових хвилях терору. Але й обезголовленням злити нації не вдасться, як це свого часу не вдалось Сталінові. СССР живе і буде увесь час жити в „оточенні націй". Про те, щоб колись зрусифікувати китайців напевне не сміють мріяти і найбожевільніші російські шовіністи. Завжди під боком СССР продовжуватимуть існувати і поляки, і Югославія, і навіть маленька Альбанія. Крім того, національна свідомість розвивається тепер і в Африці, і в Азії. Навіть коли об'єднається і зфедерована Західня Европа, ніякого знищення націй не буде, як нема його у Швайцарії та в інших вільних федераціях. Це „національне оточення" неминуче постійно впливатиме на свідомість мас всередині СССР, неминуче постійно ставитиме під сумнів потребу й „добровільність" насильної русифікації, продовжуватиме їй спротив. Тому, ствердив Голубничий у висновках, нова національна програма КПСС ні через 20, ні через 200 років не зможе бути здійснена.

Після закінчення доповідей доповідачі відповідали ще на багато питань збоку численних присутніх.

Конференція відбулась в актовій залі нового будинку УВАН у ЗДА. Крім українців, серед слухачів були дослідники і студенти інших національностей: білоруси, жиди та інші.

Л.А.Н.Г.

Стейтова Асамблея Ню Джерзі проти лікарів

Трентон, Н. Дж. — 7-го травня ц.р. Асамблея стейту Ню Джерзі великою більшістю прийняла резолюцію проти тих лікарів, які заявили, що бойкотуватимуть закон про медичну допомогу старшим особам в рамках соціяльного забезпечення. Резолюцію прийняли після довших дебат, в яких частина республіканців виступила в обороні лікарів. Республіканці є проти урядового проєкту про медичну допомогу старшим в рамах соціяльного забезпечення. Частина республіканців голосувала проти резолюції, а частина стрималась від голосування. Крім того асемблимен Джан Дж. Кісвскі вніс законопроєкт, згідно з яким мали б карати тих лікарів, які бойкотували б закон, стодоляровою гривною та ув'язненням до трьох місяців. Цей закон дозволяв би Стейтовій Раді Лікарських екзаменаторів відкликати лікарські дозволи на практику тим лікарям, які не хотіли б лікувати емеритів соціяльного забезпечення.

ЙОНКЕРС, Н. Й., У ПОКЛОНІ ШЕВЧЕНКОВІ

Йонкерська Громада відзначила Шевченківські роковини Академією, що відбулася в неділю, 25 березня ц. р. в залі Дому СУМА. Цю Академію підготовив Комітет для Побудови Пам'ятника Шевченка в Йонкерсі під головством проф. О. Кулинича та Хор СУМА під дир. п. О. Степанчука.

При вщерть виповненій залі мішаний Хор СУМА почав Академію відспіванням „Заповіту". Святочну промову виголосив мгр Володимир Черевко. Жіночий і Мішаний Хори СУМА виконали низку пісень до слів Тараса Шевченка, при чому дві пісні були відспівані при акомпаніяменті струнної оркестри Юного СУМА. Диригував хорами і оркестрою дуже працьовитий і енергійний керівник О. Степанчук. П-а Христина Губицька віддеклямувала бездоганно „Кавказ", а Христина Сидор „Холодний Яр". М. Шевців і Р. Сідуляк виконали на трубках „Умер Батько наш". Ученики Школи Українознавства відограли поправно сценку: „Учітеся, брати мої" під режисурою директора цієї школи проф. О. Кулинича. Закінчено Академію відспіванням Національного гимну.

Цілий дохід в сумі 91 дол. з добровільних датків призначений на будову пам'ятника Тараса Шевченка, якого проєкт виготовили мистці Петро Холодний і М. Черешньовський. Цей пам'ятник, який має бути готовий і посвячений в Йонкерсі ще цього року, буде знаходитися в малому парку ім. Тараса Шевченка при Йонкерс Евню в Йонкерсі, Н. Й. Міська Рада м. Йонкерс дедикувала цей парк Шевченкові в Ювілейному 1961 році.

Шевченківський Комітет є в ході переведення великої громадської збірки на пам'ятник, кошти якого будуть виносити коло 7,000 дол. Дотепер зібрано 1,000 дол., головно з імпрез і пожертв місцевих організацій. С. К.

Святочне закінчення Ювілейного Шевченківського Року в Сиракюзах, Н. Й.

В неділю 11. березня 1962 р. українці міста Сиракюзи. закінчили Ювілейний Шевченківський Рік Святочним концертом. Цей концерт, що був завершенням багатогранної праці Ювілейного Шевченківського Комітету в Сиракюзькій громаді на протязі 14 місяців 1961-62 — відбувся в Українському Народному Домі, в год. 5.30 по полудні, з наступною програмою:

„Заповіт" — слова Т. Шевченка, музика О. Кошиця. — Хор „Сурма" під керуванням З. Мягкого. — „Шевченко — Маєстат України" — промова голови Ювілейного Шевченківського Комітету п. І. Городецького. — „Слово Тараса" — деклямація Ольги Гусак, уч. Рідної Школи. — „Садок вишневий" — слова Т. Шевченка, муз. А. Гнатишина, „Закувала та сива зозуля" — слова і муз. Н. Ніщинського, Хор „Сурма" під керуванням З. Мягкого, соліст — М. Годжак, при фортепіяні Х. Чорна. — „Невмірущий Шевченко" — Минуле, тепмерішнє і майбутнє України в творах Т. Шевченка — збірна деклямація під мистецьким керівництвом артиста Євгена Курила. — „Косар" — слова Т. Шевченка, музика С. Людкевича, „Вставай Україно" — музика О. Садовського, Хор „Сурма" — під керуванням З. Мягкого, при фортепіяні Х. Чорна. — „Ще не вмерла Україна" — відспівали всі присутні.

Щоб достойно прославити Великого Кобзаря вже „останнім акордом" в 100-річчя Його безсмертя, участь в програмі прийняли кращі сили, українських Сиракюз й околичних міст, як Вінгемтон й ін. І формою і змістом, як теж прецизністю в переведенню самої програми всі Шевченківські Ювілейні Концерти 1961-62 р. у Сиракюзах, можуть не в одному бути взором, як треба організувати в нас цього роду імпрези! Але українці міста Сиракюз не тільки „не забули пом'янути" свого Національного Пророка „не злим, тихим словом". Вони прославили Його теж і багатьма ділами так, як це належить Найвищому Маєстатові Нації. Та про це згодом довідаємось із цілорічного звіту Ювілейного Комітету. Н. Н.

Розбудуймо Українську Бібліотеку імени С. Петлюри в Парижі (Франція)

Майже всьому українському громадянству відомо, як німці під час окупації Франції ганебно знищили Українську Бібліотеку ім. С. Петлюри, яка була амбасадором української національної культури, де кожний, не тільки мешканець Парижу а й ті, що проїздом бували в Парижі, відвідували бібліотеку і знаходили там все те, що їм було потрібне зі знання про Україну. Німці навантажили авта книжками і різними архівами і вивезли в невідомому напрямку. По закінченні війни українське патріотичне громадянство приступило до розбудови вище згаданої бібліотеки, надсилаючи грошові датки, книжки і різні видання, щоб дати можливість і надалі функціонувати бібліотеці. Але ж це не дає можливости розвинутися бібліотеці так, щоб можливо було безперебійно обслуговувати всіх тих, що бажають відвідати бібліотеку і з насолодою провести час за книжкою або часописом. Не все українське громадянство зрозуміло значення бібліотеки, яка носить назву ім. С. Петлюри. Все українське громадянство мусить належно поставитись до розбудови української бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі, давши свої пожертви на цю бібтеку, на оплату персоналу і охорону пам'ятника на могилі С. Петлюри, що українське патріотичне громадянство на еміграції своїми пожертвами побудувало з чорного граніту в 1953 році. В 36-у річницю смерти С. Петлюри на Академіях в травні цього року зложимо свої добровільні датки на розбудову бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі.

Керівники майже усіх українських організацій, щорічно створюють святочні комітети для вшанування роковин смерти св. п. С. Петлюри, повинні повністю пересилати прибутки з Академій на розбудову бібліотеки. Українська Бібліотека на чужині повинна бути амбасадою української національної культури для здобуття симпатій і приязни до України цілого світу. П. Ч.

Правильний шлях молоді

Від довшого часу не тільки інтересуюся проявами і вислідом праці молоді, але з нею співпрацюю. Як молоде деревце в лісі пробивається серед гущі дерев до сонця і хоче стати впарі зі старшими деревами, так само діє наша молодь, зорганізована по студентських чи інших товариствах. Вона старається дійти до висот сонця і позитивних успіхів в своїй праці.

Кожна з молодечих організацій організує членів і виховує їх в релігійному, моральному, національному і патріотичному дусі, рівночасно дбаючи про гарт духа і тіла.

Щоб осягнути ці прикмети, провід студентських чи молодечих організацій уряджує ідеологічні конференції, студійні дні, конкурси читання книжок, влаштовує реферати, вистави й імпрези, та зацікавлює своїх членів спортом. Провід використовує всі засоби, щоб свого члена виховати на вірного сина України і льояльного громадянина Америки.

Провідники молоді зрозуміли, що саме знання з українознавства, гарт духа і тіла не вистачають для карного і вірного сина України. Духову зброю, яку наша молодь здобула в парохіяльних школах, українознавства і в своїх організаціях, вона повинна використати в обороні України. Неуживаний плуг ржавіє, а невикористана духова зброя може стати пустим звуком. Тому студенти по високих школах уряджують мистецькі вистави, ведуть дискусії зі своїми професорами на українські проблеми і видають англомовні місячники чи квартальники, щоб друкованим словом пробивати обоятність американців до українського питання. Студенти висилають протести до авторів, які свідомо чи несвідомо фальшують історію України.

Більше зорганізовану акцію в тій справі веде студентська молодь у Філядельфії. Осередки ТУСМ-у ЗАРЕВА, ОБНОВИ і ОДУМ-у зорганізували Інформативні Осередки. У висліді цілорічного існування п'яти Осередків, які тісно співпрацюють з Інформаційною Службою при філії УККА у Філядельфії, студенти внесли багато протестів до авторів і американської преси, які представляють Україну в кривому насвітленні. У висліді протестів чи просьб деякі тижневики для американської молоді помістили мапу України і подали три статті і коротку згадку про Тараса Шевченка.

Напевно молодь з поза Філядельфії має подібні успіхи на цьому полі, але зі скромности, вона не подала цього до преси.

Провід молоді пішов правильним шляхом. Він станув на плятформі, що нашу молодь треба не тільки виховувати в національному і патріотичному дусі, але вести її до діл, чину. Молодь повинна в першій мірі, зберегти своє національне „Я", реагувати на фальшиве перекручування історичних фактів про Україну і пробивати шлях до американської, а головно до молодечої преси, щоб вона поміщувала статті на українські проблеми. Це має велике значення, бо, коли американська дитина прочитає статтю про Україну, чи побачить мапу України, то це останеться в її пам'яті на віки.

Преса для американської молоді розходиться в мільйоновому тиражі. Тому ми повинні в першій мірі звернути велику увагу на пресу для американської молоді і шкільні підручники, бо як виховається американську молодь, таких будемо мати приятелів і оборонців України.

Висліди праці студентських організацій у Філядельфії на інформативному відтинку повинні бути прикладом для всіх студентів і молоді.

Провід студентських і молодечих організацій повинен зорганізувати більше таких Інформативних Осередків і використати запал, енергію і набуту духову зброю молоді для української ідеї.

Іван Струк

Загальні збори ТУСМ у Філядельфії

18-го лютого ц. р. відбулися в залі Української Громади при 23-ій і Брави вул. у Філядельфії Річні Загальні Збори місцевого Осередку Діяльности Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського, при участі 60-ох студенток і студентів.

Зборами, що їх відкрив голова Осередку інж. В. Кульчицький, проводила президія в складі: п. М. Борецький — предсідник та студентки Зірка Колінко і Рената Шаран — секретарки.

Після вичерпних звітів з діяльности Осередку, що їх склали інж. В. Кульчицький, голова, та студентка Марія Росоха, фінансовий референт, відбулася ділова дискусія, а опісля на внесок Контрольної Комісії уділено управі абсолюторію.

Нову управу Осередку вибрано в такому складі: інж. Богдан Кульчицький — голова, Аскольд Скальський — Пенсилвенійський університет — містоголова, Рената Шаран — Пенсилвенійський університет — секретар протоколів, Ярема Рудакевич — Пенн. стейт університет — секретар кореспонденції; Оксана Ванчицька — Пенн. університет — скарбник, Зірка Колінко — Темпа університет — пресовий референт, Володимир Ванчицький — Темпа університет — організаційний референт; Ярка Гробовенська — Дрексель Інститут оф Технольоґі — культ.-освітній референт; Ігор Чума — Дрексель Інститут оф Технольоґі — імпрезовий референт; Роман Циган — Вілянова університет — член Управи, Богдан Кульчицький — Дрексел Інститут оф. Технольоджі — член Управи. Контрольна Комісія: Методій Борецький — Дркс. Інст. — голова; Зірка Бернадин — Темпл унів. і Оксана Романенчук — Манор коледж — члени. Товариський Суд: Олег Послушний — Пенн. унів. — голова, Марійка Росоха — середня школа, Оксана Романяк — Дрекс. Інст. — члени. Інформативна Служба: Аскольд Скальський, Дарія Дубницька і Борис Послушний. Виховники до Юного СУМА: Методій Борецький, Аскольд Скальський, Дарія Дубницька, Ірина Мельник.

Під час нарад вітали збори: інж. Остап'як від ООЧУА, дир. І. Струк від Інформативної Служби, п. В. Казанівський від АБН, п. М. Івасів від СУМА, п. М. Дякiв від ООЧСУ, студ. Ю. Савчак від Студентської Громади, п. Т. Ванчицький від Пласту, та інж. Ю. Гончаренко від УКК.

Х. С.

Український Літературно-Мистецький Клюб

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 11-го травня ц. р. відбудеться друга частина авторського вечора Фотія Мелешка — обговорення повісти „Катастрофа". Проводить обговорення Борис Ржепецький. Автор поділиться з присутніми своїми думками про сучасну прозу. Початок о год. 8-ій веч.

Заклик оо. Студитів із Вудстоку, Онтаріо Канада

Всечесніші Отці й Українська Громадо!

Монахи Студити, які кілька літ тому прибули до Канади, й замешкали у Вудстоку, Онтаріо, Канада, звертаються до Вас з великою просьбою. просять Вашої ласкавої помочі й жертви на будову церкви й манастиря для прослави Бога.

За благословенням Преосвященного Кир Ісидора Борецького, вони почали грошову збірку на цю благоугодну ціль, й тому просять Вас, щоб Ви їм допомогли своїми пожертвами відновити прадавний, ще з княжих часів український чернечий Чин, який його був відновив наш покійний Святець і Покровитель Митрополит Андрей, перед 60 роками в старім краю.

Тому просять Вас, щоб Ви не відмовили їм своєї ласкавої пожертви, а нагородою за неї буде в їх щоденних щирих молитвах, де вони моляться й приносять безкровні жертви Отцю Небесному за своїх ктиторів й благодітелів, і всіх, що причиняються своїми пожертвами до будови церкви, щоб Господь Бог винагородив стократно вже в цім життю, та колись по смерти вічною небесною славою.

Просимо ласкаво писати на адресу отця Настоятеля:

Rev. Theophan Shewaha,
Superior, of Studite Monks,
Box 10., Parkinson Ave.,
Woodstock, Ontario, Canada

Франція перевела нову атомову детонацію

Париж. — Французький уряд офіційно проголосив, що 1-го травня ц.р. переведено в глибині Сагари підземну ядрову детонацію. Сталося це в так званих горах Гоґґара, у безлюдному західньому Альжирі, за 500 миль на південний схід від місцевости Реґґан. Американські сейсмографічні обсерваторії буцім-то переловили ту детонацію, але офіційно про це не повідомили, залишивши це французькому урядові. Всі попередні французькі атомові детонації були переведені в околиці Реґану в атмосфері. Франція не виреклася власної атомової зброї, всупереч неохочій до цього поставі збоку Америки, яка відмовилась допомогти в цьому Франції, як теж відмовилась передати їй частину своєї власної атомової збро. Франція аргументує потребу мати власну атомову зброю не тільки з моментів національного престижу і надії, що як атомова великодержава вона матиме більший голос в міжнародних справах, але й тим, що ніби Західня Европа не може вічно полягати виключно на американській збройній силі й американській добрій волі боронити її.

Тіто заповідає репресії у зв'язку з господарською кризою

Београд. — Тіто заповів в одногодинній промові в портовому місті Спліт над Адрійським морем з нагоди відкриття тамошньої великої електрівні, що керівна комуністична партія перебере „провід" у боротьбі з гострою тамошньою господарською кризою. За головну причину тієї кризи Тіто вважає ліберальне відношення влади у справах внутрішньої економіки, внаслідку чого значно підскочили в останньому році платні і ціни та настала інфляція. Разом з інфляцією і ніби - то браком партійної контролі над господарськими керівниками, зросло хабарництво та зловживання державними грішми. Тіто заповів загострення боротьби з обманцями й хабарниками в удержавленій югославській економіці та говорив про конечність підвищення експорту і зменшення імпорту, що буде річчю дуже трудною з уваги на суперництво бльоку Спільного Господарського Ринку. У зв'язку з щораз могутнішою позицією того середньо - европейського економічного бльоку Тіто заповів, що вже в червні або в липні цього року в Каїро відбудеться конференція господарських фахівців з різних країн Азії, Африки, Латинської Америки і Европи, загрожених Спільним Господарським Ринком, особливо тоді, коли приступить до нього Британія і співпрацюватимуть з ним ЗДА.

Англійські соціялісти — проти пацифістів

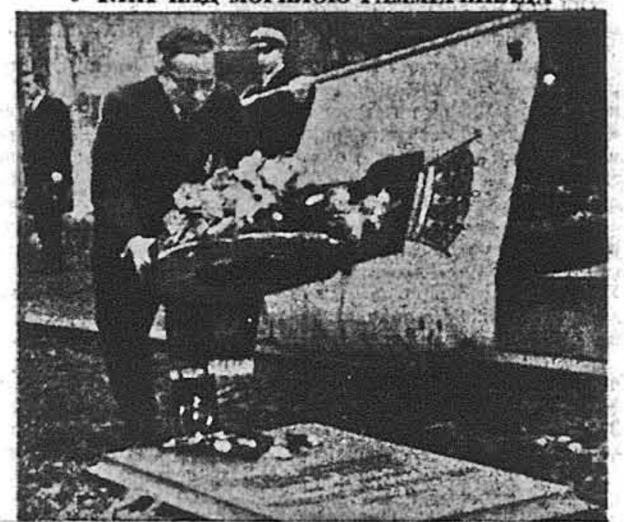
Лондон. — Лідер англійських соціялістів з Партії праці, Гю Гейтскелл гостро накинувся на пацифістичних демонстрантів, які пробували зірвати його віче в Глесґові. Гейтскелл радив демонстрантам, щоб вони поїхали до Москви і там перед Кремлем уладили демонстрацію проти атомового зброєння Совєтського Союзу. Водночас він заявив, що коли ті англійські пацифістичні демонстранти залишаться в Москві і не захочуть вертатись до Британії, то ніхто за ними плакати не буде. А втім, він зазначив, цих пацифістів така жменя, що вони не становлять ніякої рубрики у британських виборах та що вони не мають ніякого впливу на маси здорово думаючих британських виборців. Поліція інтервеніювала на тому соціялістичному вічі в Глесґові і викинула з залі пацифістичних авантурників. Також в дні 1-го травня ц. р. прийшло до сутички між членами Лейбор-парті та пацифістами. Коли заступник лідера тієї партії, Джордж Бравн хотів промовляти на велетенському вічі в Гайд - парку, то якийсь пацифіст вихопив йому з руки мікрофон, а інші пацифісти відштовхнули Бравна. Провід Партії праці противиться односторонньому атомовому розброєнню Британії, вважаючи це — слушно - за самогубство та запрошення Совєтів до аґресії. Але пацифістичні фанатики та комуністичні поплентачі пропагують зречення з атомової зброї „з принципу" та задля арґументів „моралі", і послідовно вимагають скасування американських атомових баз в Британії.

Комуністи загострюють своє становище у справі Берліну

Берлін. — Східньо - німецькі комуністи у своєму офіційному органі „Ноєс Дойтчлянд" гостро накинулись на західньо - німецького міністра закордонних справ д-ра Ґергарда Шредера за його промову, що він її виголосив на конференції міністрів з членських країн НАТО в Атенах у минулому тижні. Шредер настоював на конечності збереження західніх ґарнізонів в Західньому Берліні та вільної комунікації з Західнім Берліном до часу „остаточної розв'язки справи Берліну і об'єднання Німеччини". Німецькі комуністи повторили свою стару пісеньку про „суверенність" Східньої Німеччини, яка ніби виключає будь-яку міжнародну комісію для справ комунікаційного руху між Західнім Берліном і зовнішнім світом. Крім цього, німецькі комуністи домагаються, щоб в Західньому Берліні зліквідувати всі „протикомуністичні аґенції", які тепер там діють. Цей гострий випад східньо - німецьких комуністів прийшов безпосередньо після подібної атаки збоку „Правди" проти ЗДА і американського державного секретаря Діна Раска, за його проголошене в минулому тижні твердження, що справа західніх ґарнізонів в Західньому Берліні взагалі не є справою дискусійною. Московська „Правда" заявила, що таке становище Америки є ніби доказом, що Америка не бажає собі взагалі мирної полагоди справи Берліну. Західні коментатори вважають, що большевики пляново загострюють атмосферу, щоб мати виправдання для нової серії своїх атомових детонацій, що їх приготовляють.

ЧЛЕНИ-ОСНОВНИКИ КЛЮБУ ЗАСЛУЖЕНИХ СОЮЗОВЦІВ! ВІДНОВІТЬ СВОЄ ЧЛЕНСТВО В ЦЬОМУ КЛЮБІ НА 1962 РІК, ПРИДБАВШИ ДО КОНВЕНЦІЇ 25 ЧЛЕНІВ ДЛЯ УНСОЮЗУ!

У ТАНТ НАД МОГИЛОЮ ГАММЕРШИЛДА

Діючий генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант складає вінок на могилі загинулого минулого року в летунській катастрофі генерального секретаря Об'єднаних Націй Даґа Гаммершилда в місті Уппсали у Швеції.

Бл. п. Тома Винничук

(Посмертна згадка)

В неділю 21-го січня ц. р. помер у Дітройті на 64-му році життя бл. п. Тома Винничук, загально відомий тут, як один з передових народних робітників.

Він народився в селі Росохач, пов. Чортків, Зах. Україна. В 15-ім році свого життя виїхав був до Канади, звідки по кількох роках перенісся до Дітройту, де постійно жив і працював довгі роки в фабриці Форда.

Хоч він попрощав Рідну Землю 15-літнім юнаком, проте він її ніколи не забув на чужині. Відразу включився тут в громадське життя, почав передплачувати українську національну пресу, краєву і закордонну, придбав собі гарненьку бібліотеку та постійно складав добровільні датки на українські національні цілі. Був покійний палким націоналістом, активним членом ООЧСУ, Українського Народного Дому та Українського Конґресового Комітету, довголітнім платником і збірщиком національного датку на Народний Фонд. В особі покійного УКК втратив збірщика національного датку, якого не буде легко заступити ким іншим.

Лишив сина Богдана, невісткуРіту і двох внуків. Похорон покійного відбувся 24-го січня ц. р. при участі родини, представників місцевих українських організацій, друзів і приятелів. Після Богослужби в українській католицькій церкві св. Ів. Хрестителя перевезено тлінні останки на католицький цвинтар, де над свіжою могилою, прикрашеною квітами попрощав покійного ред. Петро Рогатинський від ООЧСУ. Друзі й приятелі покійного ще зокрема його вшанували збіркою на Наукове Т-во ім. Шевченка, до якого він мав велику пошану. І так Ілля Бойко зложив дол. 10; по дол. 5 — Степан Левкут, Петро Федик, Йосиф Пошивак і Іван Батрин; Іван Вонсуль дол. 3; Максим Дудун дол. 2.50; по дол. 2 — Михайло Пшеничний, Федір Тимочко, Михайло Зальопаний, Богдан Гаховський, Микола Небоженко, д-р Михайло Дужий і Степан Стефанюк; по дол. 1 — о. Петро Зелінський, Степан Липка, Федір Токарчук, Григорій Гарбар, Григорій Курилів, Петро Сапа, Михайло Гузиляк, Михайло Андрусевич, Володимир Іваніків, Василь Зінь і Йосиф Романків.

Разом зібрано дол. 60.50, і ці гроші вислано 5-го лютого до НТШ в Ню Йорку.

А. Блащук

Виставка вишивок у Йонкерсі

Перший раз у Йонкерсі, заходом Жіночого Клюбу при Домі „СУМА", головою якого є пані Надія Кудрик, 8-го квітня ц. р. відбулась виставка української вишивки. Тому, що час виставки припав перед Великоднем, рішено приготовити великодній стіл і демонструвати писання писанок, що виконала пані Степанія Зварич. Як виявилося, американці цією ділянкою мистецтва найбільш були зацікавлені.

На виставці були взори, запрезентовані членками. Пані К. Сметаюк виставила здебільша настільники, вишиті на юті стилевими гуцульськими взорами, що їх ця пані добре знає, бо сама походить з Гуцульщини. Гуцульські взори дали теж пані Зварич і Кузицька. Наспіли теж взори від нашої голови п. Кудрик, п. Кульчицької та вишиваний килим п. Гаврилюк. Найбільше вишивок дали запрошені управою дві сестри, панна Марія Ціновляс і пані Люба Смик. Згадані сестри дали зразки з різних частин української землі. Завдовжки цілої залі, приблизно на 10—15 ярдів густо рядом на столі були розложені їх вишивки. Обидві пані пояснювали глядачам, яким зразком котра вишивка виконана. Ось манить око маленька подушечка, посередині шість бджіл у леті, а по рогах стилізована восковиця. А це „левада" — пояснює панна Марія гуцульський взір, роблений низинкою, де перевага чорних ниток, а стилізовані квітки вишиті різнокольоровими нитками, що справді нагадують леваду на Україні. Годі списати красу всіх гуцульських взорів. Не хочеться кроком відійти, так захоплюють квітчасті і геометричні взори.

Конкурсу у вишивках не було, бо всім було ясно, що вишивки Марії Ціновляс і Люби Смик були найкращими.

Крім вишивки була розложена кераміка та образи маляра пана Кульчицького.

Загального приходу було з виставки $210.62, з цього уділено від управи Жіночого Клюбу $25.00, як жертву на будову школи в Йонкерсі замість подяки і нагороди згаданим паням сестрам.

О. Женецька

● **Мохаммед Язід**, міністер інформації з закордонно - революційного мусульманського уряду Альжиру, перестеріг Францію проти дальшої поблажливости супроти французьких терористів в Альжирі, які щоденно вбивають по кількадесять арабів. Водночас французький високий комісар в Альжирі Кристиян Фуше перестеріг своїх земляків в Альжирі, щоб вони здали собі справу з трагедії, яка прийде для них, якщо маса сильно озброєного мусульманського населення кинеться на всіх французів в Альжирі, щоб помститись за свої втрати, понесені з рук терористів.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 12-го ТРАВНЯ 1962:

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори членів 204 Відділу, в год. 7:00 веч., в залі УНДому, при 140, 2-га Еве., заля ч. 25. — В. Гасій, секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Місячні Збори Т-ва ім. М. Шашкевича, Відд. 94, в год. 7:00 веч., в залі Укр. Дем: Клюбу, при 2376 Ґрейдінґ вул. — Управа.

ШИКАҐО, Ілл. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 220, в год. 7:30 веч., в парохіяльній залі при 50 вул. і Полайна вул. — Г. Гарасим, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Місячні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270, в год. 8:00 веч., в УНДомі, при Окленд Еве і Фліт вул. — Ф. Савчук, рек. секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. М. Грушевського, Відд. 219, в год. 7:00 веч., в церковній залі, при 675 So. 19th St. — М. Дж. Юров, секр.

Посмертні згадки

Мелянія САНЧУК — довголітня членка Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270 УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н. Дж., упокоїлася в Бозі, по довгій і важкій недузі, дня 5-го травня 1962 року, на 69-му році життя. Покійна народилася в селі Вишнів, пов. Рогатин, Західня Україна. Полишила у великому смутку 3 синів: Івана, Михайла і Павла, 2 невістки і одного внука. Похорони відбудуться в середу, 9-го травня 1962 р., з пох. заведення І. Ковальчика до української кат. церкви св. ап. Петра і Павла в Джерзі Ситі, Н. Дж., а далі на цвинтар Holy Name. — Вічна Їй Пам'ять!

М. Барам, секр.

Іван КРАВЧУК — член Т-ва „Українська Січ", Відд. 39 УНСоюзу в Сиракюзах, Н. Й., помер дня 3-го квітня 1962 р., несподівано, проживши 68 років. Покійний народився в Дереховї, пов. Теребовля, Україна. До УНСоюзу вступив 1940 р. Полишив у жалобі дружину Юлію, сина Вільяма і численну родину. Похорон відбувся 6-го квітня 1962 р., з пох. заведення до церкви, а опісля на вічний спочинок на цвинтар греко-кат. церкви св. І. Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й., при участі Родини, Приятелів та Знайомих. — Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

ТАРЗАН, ч. 4834. Втекла пані Лейвер!

Обидва чоловіки делікатно натирали собі шиї, як з них зняли шнури. — Ось-ось було б ми пропали! — шептав Чарлз. — Я таки не можу зрозуміти...

Бване! — вигукнув Метуле, зближаючись до мавполюда... — Жінка в'язень втекла!

— Очевидно, — гукнув Тарзан. — Знайдіть її, і я вас запевняю, що ми вияснимо цю фантастичну історію!